



Savonlinnan kaupungin edunvalvonnan painopisteet

1. Savonlinnan kaupungin tavoitteet Etelä-Savon hyvinvointialuetta koskevasta lainsäädännöstä ja rahoituksesta

Savonlinnan kaupunki esittää, että

- Etelä-Savon hyvinvointialueelle kirjataan velvoitteeksi ylläpitää Savonlinnassa ympärivuorokautinen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyssairaala, jossa yleisanestesiassa tapahtuva leikkaustoiminta on mahdollista. Lisäksi sairaalaa koskeva määräaika muutetaan toistaiseksi voimassaolevaksi. Sote-uudistuksen tavoitteena on turvata palvelujen tasapuolinen saatavuus eri puolilla maata. Savonlinnan ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyssairaalan turvaaminen tasolla, jossa yleisanestesiassa tapahtuva leikkaustoiminta on mahdollista takaa tämän tavoitteen toteutumisen myös Itä-Savon alueen asukkaille. Itä-Savo on maantieteellisesti saariston rikkoma alue, jossa väestö asuu pitkien etäisyyksien päässä muista kuin Savonlinnan keskussairaalaista. Lisäksi alueella on merkittävä vapaa-ajan asuntojen määrä ja sitä kautta alueella asuu noin 20 000 vapaa-ajan asukasta, jotka ovat keskimäärin noin 3 kuukautta vapaa-ajan asunnoilla. Lisäksi alueella käy noin 600 000 matkailijaa vuodessa ja korkeatasoiset väkimäärältään suuret kulttuuritapahtumat mm. Oopperajuhlat lisäävät väestömäärää alueella. Lisäksi Savonlinnassa sijaitsee suuri teollisuuskeskittymä. Sairaalalla on myös erittäin suuri elinvoimavaikutus Savonlinnan talousalueelle.
- Rahoituslakiin tulee lisätä pysyvänä olosuhdelisänä kahden sairaalan rahoitusperuste, jolla taataan kahden ympärivuorokautisen perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyssairaalan, joissa yleisanestesiassa tapahtuva leikkaustoiminta on mahdollista ylläpitäminen. Saaristoisuus ja vapaa-ajan asukkaiden palvelutarve huomioidaan soterahoituksessa tai Savonlinna nimetään saaristokunnaksi tai muulla tavalla osoitetaan lisärahoitusta maan hallituksen linjaaman kahden ympärivuorokautisen yhteispäivystyssairaalan ylläpitämiselle hyvinvointialueella. Sairastavuuskertoimia muokataan siten, että vanhimman väestön osalta tarvekertomia korotetaan. Sote-uudistuksen rahoituskokonaisuudella pyritään turvaamaan hyvinvointialueiden ja kuntien kyky järjestää jatkossakin laadukkaat ja yhdenvertaiset palvelut alueen väestölle.

2. Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistäminen

- Maan hallitus on linjannut budjettiriihessä syyskuussa 2019, että rajanylityspaikka kansainvälistetään vuonna 2024. Pöytäkirjamerkintä on



seuraavanlainen: ”Periaatepäätös Parikkala – Syväoron rajanylityspaikan kansainvälistämisestä. Valtiontalouden kehukseen tehdään investoinnin ja toimintamenojen edellyttämät varaukset liikennejärjestelyjen sekä Rajavartiolaitoksen ja Tullin toimintamenojen osalta. Tavoitteena on, että rajanylityspaikka avautuu vuonna 2024. Periaatepäätöksen edellyttämät lisäresurssit eivät vaikuta Rajavartiolaitoksen nykyiseen toimintaan sitä heikentävästi.”

- Hallitus myönsi lisätalousarviossaan Parikkalan raja-asemalle 150 000 euroa vuonna 2020 tiesuunnitteluun. Hallitus esitti lisäksi lisätalousarviossa Parikkalan raja-asemalle yhteensä 700 000 euroa.
- Hankkeen eteenpäin vieminen edellyttää tarvittavaa suunnittelua ja valmistelua vastuuviranomaisten välillä, mm. aiempien v. 2016 laadittujen rakentamissuunnitelmien päivittämistä. Jotta ylityspaikan avaaminen olisi mahdollista aiemman päätöksen mukaisesti 2024, suunnittelutyössä tulisi edetä ripeästi. Ylityspaikan avaaminen edellyttää noottien vaihtoa Suomen ja Venäjän välillä (Venäjä esitti avaamista viimeksi v. 2015, jolloin Suomella ei ollut vielä valmiutta asiaan). Nyt Suomen tulisi olla asiassa aloitteellinen hallituksen periaatepäätöksen 9/2019 mukaisesti.
- Valtiovarainvaliokunta on mietinnössään (VaVM 33/2021 vp) linjannut seuraavaa, koskien hallituksen esitystä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022. ”Valiokunta pitää myös välttämättömänä, että Suomen ja Venäjän välisen liikenteen sujuvoittamiseksi hallitus käynnistää vuonna 2022 valmistelut hallitusohjelmassa linjatun Parikkalan tilapäisen rajanylityspaikan kansainvälistämiseksi ja avaamiseksi sekä varaa tarkoitukseen riittävän rahoituksen.”

Savonlinnan kaupunki esittää, että

- Rajanylityspaikan kansainvälistämistä ryhdytään valmistelemaan ja varmistetaan tarvittavat määrärahat rajanylityspaikan kansainvälistämisen infrastruktuuria ja henkilöstöä varten. Kaupunki esittää myös, että valtioneuvosto valmistelee linjauksensa niin, että tarvittavat päätökset tehdään kehysriihessä keväällä 2022 ja viimeistellään budjettiriihessä syksyllä 2022.

3. Teknologiaapuisto Nohevan vahvistaminen kaupungin elinvoimaisuuden veturiksi

- Savonlinnan Teknologiaapuisto Noheva on osa Suomen suurimpiin kuuluvaa sellu- ja vesiteknologiateollisuuden keskittymää. Alueen kuituteknologia edustaa alallaan kansainvälistä huippua. Savonlinnassa sijaitsee myös Suomen suurimpiin kuuluva mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä. Lisäksi Savonlinnassa sijaitsee Itä-Suomen suurin sähkömekaanisen elektroniikkateollisuuden keskittymä, jonka TKI-toimintaa palvelee Xamkin elektroniikan testilaboratorio.



Savonlinnan kaupungin strategiassa vuosille 2022 – 2025 on linjattu Teknologiaapuisto Nohevan vahvistamisesta kaupungin elinvoimaisuuden veturiksi. Savonlinnan kaupunki on myös varannut määrärahoja muun muassa massiivipuulaboratorioon sekä muihin Teknologiaapuiston investointeihin

4. Innovatiiviset ammattikorkeakoulu- ja yliopistoratkaisut

- Integroidaan yliopistoja ja ammattikorkeakouluja toisiinsa Savonlinnan mallilla, jossa ammattikorkeakoulun rakenteiden päälle rakennetaan yliopistotasosta koulutusta ja tutkimusta. Tämä on kustannustehokasmalli tuoda yliopistojen tutkimusta, osaamista ja koulutusta alueille, jolta puuttuu oma yliopisto. Toteutetaan kaupungin esittämä Savonlinnan mallin mukainen pilotti vuosina 2022-2027. Pilotti rahoitettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriön sekä osallistuvien toimijoiden yhteistyönä vuosina 2022-2027.
- Veloitettaisiin yliopistot tulossopimusohjauksessa käyttämään strategiarahoituksesta 10% muualla kuin yliopiston varsinaisen sijaintipaikkakunnan ympäristössä yhteistyössä kaupunkien, maakuntaliittojen ja elinkeinoelämän kanssa. Tämä olisi väylä edistää Savonlinnan mallin mukaisesti yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja elinkeinoelämän verkostoyhteistyötä.
- Varmistetaan rahoituksen riittävyys tutkintomäärien lisääntyessä. Nykyisellä ammattikorkeakoulujen sopimuskaudella tutkintomääriä lisättiin. Lisääntyviä tutkintomääriä ei tuettu lisärahoituksella. Edellä mainittu johtaa tilanteeseen, missä yhden tutkinnon tuottama rahamäärä laskee. Nykyinen tilanne selkeästi huonontaa korkeakoulujen taloudellista tilannetta.

Savonlinnan malli yksinkertaistettuna:

- Olemassa olevan ammattikorkeakoulujärjestelmän ja valmiin infran yhteyteen tuodaan mukaan yliopistojen tuottamaa koulutustarjontaa ja mahdollistetaan opintopolut toiselta asteelta aina ylempiin korkeakoulututkintoihin ja tohtorintutkintoihin asti.
- Otetaan täysi hyöty irti jo olemassa olevasta ammattikorkeakoulujen infrastruktuurista. Savonlinnan Teknologiaapuisto Nohevassa on muun muassa Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin elektroniikan testilaboratorio ja kuitulaboratorio, Xamkin ja Aalto-yliopiston yhteisesti toteuttama mikroselluloosalaboratorio sekä Luonnonvarakeskus Luken metsäpuiden kasvullisen lisäyksen laboratorio.
- Hyödynnetään yliopistojen professuureja ja tuodaan heidän osaaminen sekä kansainväliset verkostot alueen ammattikorkeakoulujen ja elinkeinoelämän innovaatioiden synnyn sekä menestymisen tueksi. Savonlinnassa on tällä hetkellä työelämäprofessori (Professor of Practice), joka työskentelee sekä



Aalto-yliopistossa että Savonlinnan Teknologiapuisto Nohevassa. Hänen avukseen Aalto-yliopistoon on rekrytoitu Otaniemeen post-doc -tutkija, joka keskittyy kansalliseen ja kansainväliseen tutkimushankevalmisteluun sekä teollisuusyhteistyön edistämiseen. Tavoitteena on vahvistaa entisestään Teknologiapuiston tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa erityisesti puukuidun muokkauksen ja uusien materiaali- ja prosessisovellutusten alalla.

- Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulusta valmistuvilla biotuotetekniikan insinööreillä on jo nyt jatkokoulutusväylä Aalto-yliopistossa. Edellisessä kohdassa mainittu professori voi toimia diplomi- ja väitöskirjatöiden ohjaajana, ja lisäksi professuuri vahvistaa Aalto-yliopiston ja Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteistyötä Savonlinnassa.
- Teknologiapuiston kokonaisuutta ja alueen teollisuuden tarpeita tukee myös Jyväskylän yliopiston ja Savonlinnan Kesäyliopiston uusi toimintamalli, joka on mahdollistanut syksystä 2020 alkaen tietotekniikan kandi- ja maisterikoulutuksen suorittamisen Savonlinnasta käsin.

5. Savonlinna saaristokunnaksi valtiosuusjärjestelmässä

- Savonlinnan kokonaispinta-ala on noin 3 600 km², josta noin 40 % on vesistöä. Laaja maaseutu on harvaan asuttua ja todelliset kuljettavat välimatkat pitkiä vesistöjen vuoksi. Saaristoinen asutusrakenne aiheuttaa kaupungille palvelujen järjestämisessä miljoonaluokan lisämenot mm. kuljetus-, lossi-, kunnallistekniikka- ja palveluverkkokustannuksina.
- Savonlinna tulisi nimetä saaristokunnaksi tai laajentaa nykyistä saaristo-osakunta -aluetta kattamaan Savonlinnan keskustaajama sekä muut tosiasialisesti saaristoalueet Savonlinnan alueelta.

6. Liikenne- ja laajakaistayhteyksien edistäminen

Valtatie 14 Juva – Parikkala välin kehittäminen

- Valtatie 14 välillä Juva – Parikkala tulee toimimaan Parikkalan rajanylityspaikan kansainvälistyessä myös uutena Pietari – Itä-Suomi valtatieyhteytenä Suomen puolella. Kansainvälistäminen avaa uuden aluekehityskäytävän Itä-Suomen ja Pietarin välille.
- Valtatie 14 on Savonlinnan seudun tärkein tieyhteys, mutta se ei vastaa ominaisuuksiltaan eikä laadultaan nykyistä liikennöintiä. Kyseisen tien palvelutason nostaminen parantaisi turvallisuuden lisäksi Savonlinnan seudun kilpailukykyä logistiikan näkökulmasta. Savonlinnassa sijaitsevan Suomen suurimpiin kuuluvan mekaanisen metsäteollisuuden keskittymän johdosta valtatiellä 14 on erittäin vilkas raskasliikenne niin teollisuuden raaka-ainekuljetusten kuin valmiiden tuotteiden osalta.



Savonlinna on myös suosittu kesämatkailukohde. Savonlinnassa vierailee vuosittain yli puoli miljoonaa matkailijaa, mikä näkyy myös valtatie 14 henkilöliikenteessä. Valtatie 14 liikenteen kasvumäärät ja teollisuuden sekä muun elinkeinoelämän tuoma kasvu nostavat liikennemäärää myös tulevaisuudessa. On erityisen tärkeää kehittää tieosuuden näkemäaluetta sekä nopeusrajoituksen nostamista 100 km/h nopeuteen.

Pieksämäki – Savonlinna – Parikkala raideyhteyden edistäminen

- Savonlinna–Pieksämäki-rataosuuden parannukseen ja kunnossapitoon on investoitu vuosien aikana, ja sen nykyinen kunto mahdollistaa henkilöjunaliikenteen avaamisen uudelleen. Laitaatsalmen ratasillan rata purettiin syväväylän rakentamisen yhteydessä syyskuussa 2015, jolloin Savonlinna menetti ratayhteyden lännen suuntaan. Tämä oli osa Syväväylän siirtoa Kyrönsalmesta Laitaatsalmeen. Kyseisestä hankkeesta jäi pois rautatiesillan uudistaminen.
- Päätös Laitaatsalmen ratasillan rakentamisesta ja henkilöjunaliikenteen avaamisesta Savonlinna – Pieksämäki välille toisi tehdyille ratainvestoinneille parhaan mahdollisen hyödyn sekä lisäksi ympäristöystävällisempää junaliikennettä osana laajempaa ilmastonmuutoksen hillintää. Junaliikenteen potentiaalia on myös pidetty selkeästi linja-autoliikennettä suurempana, koska se palvelee laajempia ja pidempien yhteysvälien liikkumistarpeita.
- Henkilöliikenteen käynnistäminen Savonlinna–Pieksämäki-rataosuudella on Itä-Suomen alueen kehittymisen kannalta tärkeää ja avaisi myös uuden yhteyden Savon ja Karjalan ratojen väliin.

Savonlinnan kaupunki esittää, että

- Laitaatsalmeen rakennetaan ratasilta. Lisäksi Pieksämäki-Savonlinna – Parikkala väli sähköistetään kokonaisuudessaan ja avataan henkilöliikenteelle sekä Putikon seisake avataan uudelleen liikenteelle.

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen Savonlinnan ja Tanhuvaaran urheiluopiston välille

- Vuosittain Tanhuvaara menettää kevyen liikenteen väylän puuttumisen vuoksi asiakkuuksia, sekä paikallisia että kauempaa tulevia (esim. juoksijat, kävelijät, pyöräilijät, (rullasuksi)hiihtäjät). Pimeään syys- ja talviaikaan Tanhuvaaralla ei näistä syistä johtuen ole tarjota riittäviä suorituspaikkoja, jotka yhteiskunta on muualle rakentanut.
- Kevyen liikenteen väylän puuttuminen on myös turvallisuuskysymys. Opistolle johtava maantie on kapea ja paikoin huonokuntoinen sekä liikennettä lisäävät, päivittäinen raskas liikenne muun muassa Nousialan jäteasemalle. Pyörällä tai jalkaisin liikkuminen raskaan ja muun autoliikenteen seassa muodostaa oman



riskinsä. Opiston asiakkaiden lisäksi kaupunkitaajaman ja Tanhuvaaran välistä tietä käyttävät myös paikalliset sekä vapaa-ajan asukkaat.

Muut liikenneväylien kehittämistarpeet (perustienpidon kohteet)

– **Moinsalmentie (15197)**

Tien ongelmana on mm. uraisuus ja päällystevauriot. Vaatii perusparannusta, erityisesti väli Nätki – Tanhuvaara (Pitkälä), jossa KVL vaihtelee 1100 – 1500 ajoneuvon välillä.

– **Rantasalmentien (464) parantaminen**

Sairaaloiden tehtävajaon muutokset sekä lisääntyvä yhteistyö johtavat lisääntyvään kiireellisten sairaskuljetusten tarpeeseen Savonlinnan keskussairaalan, Mikkelin keskussairaalan ja Kuopion yliopistollisen sairaalan välillä. Potilasturvallisuuden varmistamiseksi Rantasalmentien kunto ja kunnossapito tulee olla kaikissa olosuhteissa riittävällä tasolla.

Savonlinnan ja Kuopion välillä on myös merkittävää rahti- ja matkustajaliikennettä, joka edellyttää tien tason riittävää ylläpitoa. Viimeaikaisten ja suunnitteilla olevien elinkeinoelämän investointien vuoksi liikennetarve tulee todennäköisesti kasvamaan myös tulevaisuudessa.

– **Seututie 474 ja yhdystie 4741 erityisesti Savonrannan taajaman kohdalla**

Tietä on kunnostettu, mutta Savonrannan taajaman pohjoispuolen kunnostusta ei ole tehty. Tie on huonossa kunnossa, tiessä on routavaurioita ja uria. Liikenne on lisääntynyt viime vuosina mm. matkailun ja erityisesti puukuljetusten lisääntymisen myötä. Yhdystie 4741 Savonranta-Leipämäki vaatii perusparannusta. Tieväli on tärkeä yhteys Enonkosken ja edelleen Savonlinnan suuntaan. Enonkoski-Savonlinna tien 471 päällystämistä on kiirehdittävä.

Muut huomiot ja ehdotukset:

- Savonlinnan kaupunki ehdottaa, että maakuntaliiton valmistelemaan edunvalvonta-asiakirjaan lisätään prosessi- ja teknologiateollisuuden panostaminen. Savonlinnan kaupungin alueella toimii viimeisimpään tutkimustietoon ja vahvaan osaamisen perustuva prosessiteollisuuden laitevalmistusklusteri, joka menestyy erittäin hyvin kansainvälisillä markkinoilla. Savonlinnassa on myös Suomen suurimpiin kuuluva paperi- ja selluteknologiateollisuuden sekä mekaaniseen metsäteollisuuden keskittymä. Tähän työhön panostaminen säteilee vahvasti koko Etelä-Savon maakunnan, mutta myös koko Itä-Suomen hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Savonlinnan kaupunki esittää myös, että maakuntaliitto omalla työllään tukee Etelä-Savon maakunnan matkailukauden ympärivuotistamista.



- Lisäksi Savonlinnan kaupunki ehdottaa, että osaavan työvoiman saatavuuden osalta panostetaan etupainotteisesti ennen kaikkea kansainvälisten osaajien sijoittumiseen ja Etelä-Savon houkuttelevuuteen työskentelyalueena.
- Savonlinnan kaupunki ehdottaa myös, että Etelä-Savon maakuntaliitto tukee edunvalvontatyössään Savonlinnassa olevia eri koulutusyksiköitä toiselta asteelta korkeakouluihin omassa kehittämistyössään. Savonlinnassa toimivilla koulutusyksiköillä on todella tärkeä rooli alueemme osaavan työvoiman saatavuudessa. Esimerkiksi Itä-Savon koulutuskuntayhtymän ylläpitämä ammattiopisto Samiedu tarjoaa laatupalkittua ammatillista koulutusta niin paikan päällä kuin verkossakin. Tärkeimpänä tehtävänä on kasvattaa tulevaisuuden osaajia sekä mahdollistaa kaikille oman osaamisen jatkuva kehittäminen – ja näin taata ammatillista osaamista työelämän alati muuttuviin tarpeisiin. Samiedussa opiskelee vuosittain yli 2000 eri ikäistä tutkinto-opiskelijaa ja kokonaisasiakasmäärä kipuaa lähes 4500 henkilöön.

Lisäksi Savonlinnassa toimiva musiikkiakatemia on esimerkiksi kansainvälisesti ainutlaatuinen musiikin korkeakoulutuksen yksikkö: sen tehtävänä on toimia edelläkävijänä oopperakoulutuksen, liedin ja kamarimusiikin alueilla. Toiminnan tavoitteena on nuorten muusikoiden ammattitaidon syventäminen sekä suomalaisen musiikkielämän ja sen kansainvälisten suhteiden edistäminen. Savonlinnan Musiikkiakatemian laajat kansainväliset ja kansalliset verkostot mahdollistavat mestarikurssien järjestämisen lahjakkaille opiskelijoille ainutlaatuisessa ympäristössä.

Lisäksi Savonlinnassa toimii Tanhuvaaran urheiluopisto, jossa voi opiskella liikunnanohjauksen perustutkinnon sekä liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon. Tanhuvaarasta valmistuu opiskelijoita monipuolisesti erilaisiin liikunta-alan ammattitehtäviin.

Yhtä lailla Savonlinnan kehittämistyössä keskeistä on panostaminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tki-toimintaan sekä Savonlinnan kampuksen kehittämiseen. Savonlinnassa koulutetaan sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan sekä tekniikan ja turvallisuusalan osaajia. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystoiminta on monialaista ja vaikuttavaa. Savonlinnassa sijaitsee Xamkin kuitulaboratorio, jossa kehitetään metsäbiomassan ja puukuidun käsittelyn prosesseja sekä jatkojalostamista uusiksi kuitutuotteiksi.